

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Oikeusministeriössä on valmisteltu virkatyönä yhteistyössä Valtiokonttorin kanssa oheinen luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain muuttamisesta. Muutosehdotukset koskevat vapaudenmenetyksestä tai vapauden rajoittamisesta aiheutuneesta kärsimyksestä maksettavan korvauksen määrittämistä.

Esityksessä ehdotetaan, että laissa säädettäisiin nimenomaisesti kärsimyksestä maksettavan korvauksen vuorokausikohtaisesta määrästä ja korvausta määritettäessä huomioon otettavista seikoista. Nykyisin korvaus määräytyy oikeuskäytännön ja Valtiokonttorin korvauskäytännön mukaan.

Korvauksen perusmäärä olisi 120 euroa kultakin vuorokaudelta, jona henkilö on ollut vapautensa menettäneenä. Vuorokausikohtaista korvausta voitaisiin erityisistä syistä korottaa tai alentaa. Korvauksen määrä olisi kuitenkin vähintään 80 euroa ja enintään 180 euroa kultakin vuorokaudelta, jona henkilö on ollut vapautensa menettäneenä. Laissa lueteltaisiin seikat, jotka olisi otettava huomioon erityisiä syitä harkittaessa.

Erikseen säädettäisiin kärsimyksestä maksettavan korvauksen määrästä silloin, kun henkilö on määrätty matkustuskieltoon, tehostettuun matkustuskieltoon tai tutkinta-arestiin.

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne esitysluonnoksesta.

Tausta

Esityksen valmistelu perustuu pääministeri Petteri Orpon hallituksen puoliväliriihen kirjaukseen, jonka mukaan syyttömästi vangittujen korvauksille määritellään katto.

Tavoitteet

Esityksen keskeisenä tavoitteena on selkeyttää ja täsmentää vapauden menetyksen johdosta aiheutuneesta kärsimyksestä maksettavaa korvausta koskevaa sääntelyä ja siten sekä parantaa korvausta hakevien asemaa että sujuvoittaa korvauskäsittelyä. Esityksellä

pyritään myös siihen, että kärsimyskorvaukset eivät muodostuisi kohtuuttoman suuriksi ja että korvausmäärät muutoinkin olisivat nykyistä lähempänä useiden muiden Euroopan maiden korvaustasoa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/28134/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.vm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/28134/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM038:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 27.5.2026.

Valmistelijat

Lisätietoa asiasta antavat:
erityisasiantuntija Helena Parkatti p. 029 5150 094
yksikönpäällikkö Sofia Aspelund p. 029 5150 693
(etunimi.sukunimi@gov.fi)

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM038:00/2025> - Hanke Syyttömästi vangitulle tai tuomitulle maksettavaa korvausta koskevien säännösten uudistaminen Hankeikkunassa

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM038:00/2025> - Projektet Revidering av bestämmelserna om ersättning som ska betalas till oskyldigt häktad eller dömd på Projektportalen

Liitteet:

[Hallituksen esitysluonnos syyttömästi vangitulle tai tuomitulle maksettavasta korvauksesta.pdf](#) - Hallituksen esitysluonnos syyttömästi vangitulle tai tuomitulle maksettavasta korvauksesta

[Huvudsakligt innehåll och lagförslag.pdf](#) - Huvudsakligt innehåll och lagförslag

Jakelu:

Ahvenanmaan syyttäjäalue
Eduskunnan oikeusasiamies
Etelä-Karjalan kärjäoikeus
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin yliopisto, kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Ihmisoikeuskeskus
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen syyttäjäalue
Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnan oikeustieteiden laitos
Julkiset oikeusavustajat ry
Juristiliitto ry
Keski-Suomen kärjäoikeus
Keskusrikospoliisi
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Lapin kärjäoikeus
Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunta
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Länsi-Suomen syyttäjäalue
Oikeuspoliittinen yhdistys DEMLA ry
Oikeusrekisterikeskus
Oulun kärjäoikeus
Pirkanmaan kärjäoikeus
Pohjois-Suomen syyttäjäalue
Poliisihallitus

Rikoksetoman elämän tukisäätiö sr
Rikosseuraamuslaitos
Rovaniemen hovioikeus
Satakunnan kärjäoikeus
Sisäministeriö
Suomen Asianajajat
Suomen Syyttäjyhdistys ry
Suomen Tuomariliitto ry
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Ulosottolaitos
Vaasan hovioikeus
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtiokonttori
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen kärjäoikeus
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto

Lausunnonantajan lausunto

Pidättekö ehdotettua sääntelymallia tarkoituksenmukaisena?

Näkemyksenne korvausmääristä?

Näkemyksenne korvauksen määrän arviointiin vaikuttavista seikoista, mukaan lukien siitä, että vapaudenmenetyksen kesto ei enää vaikuttaisi vuorokausikohtaiseen korvaukseen?

Näkemyksenne mahdollisuudesta korottaa tai alentaa kokonaiskorvauksen määrää (4 a § 4 mom.)?

Pidättekö rahamäärien tarkistamisen tapaa asianmukaisena?

Näkemyksenne siirtymäsäännöksestä?

Onko esityksen vaikutukset asianmukaisesti arvioitu?

Onko teillä yleisiä huomioita tai muuta lausuttavaa esityksestä?

Näkemyksenne syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annettuun lakiin liittyvistä muista uudistamistarpeista (ks. jakso 2.9.5)

Huhtala Liisa
Oikeusministeriö

Aspelund Sofia
Oikeusministeriö